

Генріх Гейне
Збірка «Книга пісень»

Збірка «Книга пісень» (1827) об'єднала всі поезії, написані митцем у ранній період його творчості. За життя письменника збірку перевидавали 13 разів. Головною темою «Книги пісень» є любов. Частина поезій Гейне присвятив темі нерозділеного кохання, що мало особистісний підтекст (поет пережив нещасну любов до багатой гамбурзької родички). Образи-символи є в поезії - кедр та пальма

Ці образи уособлюють чоловіка та жінку, які в розлуці і, можливо, ніколи не зустрінуться. Засоби виразності використовує автор, щоб виразніше розкривають тему нещасливого кохання - **епітети**: самотній кедр, німа самотинь; **метафори**: дримає і мріє у вві сні, бачить сон, сумує.

«На півночі кедр одинокий»

На півночі кедр одинокий
В холодній стоїть вишині,
І, сніжною млою повитий,
Дримає і мріє вві сні.

Він мріє про пальму чудову,
Що десь у східній землі
Самотньо і мовчки сумує
На спаленій сонцем скалі.

Вірш «На півночі кедр одинокий.» можна вважати взірцем романтичної поезії. Через образи природи автор передає свої почуття. Ніколи не зустрітися кедру і пальмі, ніколи не бути поету зі своєю коханою. Здавалось би, ми читаємо про звичайні події з життя людини. Але звичайне, на перший погляд, любовне розчарування переростає в трагедію самотності людини в бездуховному міщанському оточенні.

Літературний рід – лірика

Тема – зображення нерозділеного кохання. Опис кедра, який сумує за пальмою.

Ідея: уособлення чоловіка та жінки, які в розлуці, і можливо, ніколи не зустрінуться.

Збірка – Книга пісень (2 частина)

Настрій – тужливий, сумний

Мотив – самотність, довічна розлука, неможливість зустрічі, трагізм нерозділеного кохання

«Не знаю, що стало зо мною...»

Не знаю, що стало зо мною,
Сумує серце моє;
Мені ні сну, ні спокою
Казка стара не дає.
Повітря свіже й прозоре,
І Рейну тихий плин;
В вечірньому сьайві гори

Звели гряду верховин.
 Незнана красуня на кручі
 Сидить у самоті,
 Упали на шати блискучі
 Коси її золоті.
 Із золота гребінь тримає
 І коси розчісує ним,
 І дикої пісні співає,
 Не співаної ніким.
 Рибалку в човні о ту пору
 Проймає нестерпний біль,
 Він дивиться тільки вгору,
 Не бачить ні скель, ні хвиль.
 Зникають в потоці бурхливім
 І човен і хлопець з очей;
 І все це своїм співом
 Зробила Лорелей.
Переклад Л.Первомайського

Паспорт-характеристика твору

Автор	Г. Гейне
Назва	«Не знаю, що стало зо мною...»
Жанр	Балада
Тема	Розповідь про казкову красуню, що з'являлась на скелі над Рейном і своїм звабливим співом зачаровувала всіх, хто її чув
Ідея	Кохання — це фатальна, ірраціональна сила, що несе страждання й загибель
Художні засоби виразності	Епітети: стара казка, золоті шати, вечірній промінь та ін.; метафори: Рейн затих, промінь грає; анафора: І косу розчісує ним, і дикої пісні співає
Образ-символ	Лорелей — символ фатального кохання
Сюжет і стиль вірша	Сюжет — казковий, фольклорний. Манера народної пісні. За основу поезії Г. Гейне взяв народну легенду про Лорелей — водяну німфу, яка своїм співом заманювала усіх, хто пропливав повз неї, на скелі, і зачаровані сміливці гинули, розбиваючись об каміння